

T.B.M.M.
SAADET PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: 10.10.24
Sayı: 79

10/1833

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kadına yönelik şiddet, sadece bireysel değil, toplumsal bir sorundur ve bu sorunun çözümü için çok yönlü yaklaşımlar gerekmektedir. Kadına yönelik şiddetin sadece bir sonuç olmadığını, aynı zamanda birçok farklı toplumsal, ekonomik ve psikolojik faktörün birleşimi ile ortaya çıktığını kabul etmek gerekmektedir. Bu bağlamda, şiddetin bir semptom olarak ele alınması, bu semptomu neden olan risk faktörlerinin tespit edilmesi ve ortadan kaldırılmasına yönelik çalışmalar yapılması elzemdir.

Bu çerçevede, Türkiye’de kadına yönelik şiddetin sebeplerine odaklanmak ve bu sebepleri ortadan kaldırmaya yönelik kapsamlı çalışmalar yürütmek, önlemeye yönelik risk faktörlerinin tespit etmek ve önleyici tedbirleri geliştirmek amacıyla Anayasa’nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü’nün 104. ve 105. maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını saygılarımızla arz ve teklif ederiz. 10.10.2024

Bülent KAYA
İstanbul Milletvekili
Grup Başkanvekili

Şiddet, birçok toplumda ciddi bir sosyal sorun olarak kabul edilmekte ve maalesef en yoğun şekilde kadınlara yönelmektedir. Kadına yönelik şiddet, yalnızca kadınlar ve çocuklar üzerinde kısa vadeli etkiler bırakmakla kalmayıp, uzun vadede de psikososyal, ekonomik ve toplumsal boyutlarda derin izler bırakmaktadır. Bu nedenle, kadına yönelik şiddet yalnızca kişisel bir problem olarak değil, aynı zamanda geniş kapsamlı bir toplumsal mesele olarak değerlendirilmelidir.

Kadına yönelik şiddetin önlenmesinde veya hızlı müdahale edilerek engellenmesinde, devlet kurumları ile aracı kurumların koordineli ve sistematik bir şekilde çalışması stratejik bir rol oynamaktadır. Bu bağlamda, polis, aile mahkemeleri, sosyal hizmetler, sağlık kurumları, yerel yönetim birimleri, kadın sığınma evleri gibi kurumların işbirliği oldukça önemlidir. Ayrıca, hukuki reformlar ve şiddete karşı koruma sağlayan hükümet politikaları da sorunun çözümünde kilit rol oynamaktadır.

Şiddet faili olan kişilerin şikayetler sonrasında serbest bırakılarak evlerine geri dönmesi ve cezaların caydırıcılığı konusundaki tartışmalar, büyük önem arz etmektedir. Örneğin, 10 yıl hapis cezasına mahkûm edilen bir kişi, yalnızca 4 yıl cezaevinde kalmakta ve bu sürenin sadece 1 yılını kapalı infaz kurumunda geçirmektedir. Hapis cezasının 9 yıl olduğu durumlarda ise kapalı infaz kurumunda geçirilen sürenin 1 aya kadar inmesi mümkündür. Burada sorun, suç tiplerine yönelik verilen ceza yaptırımlarının düşük olmasından ziyade, infaz sistemi ve cezaların uygulanmasındaki düzenlemeler sonucu cezaların fiilen neredeyse infaz edilmemesiyle ilgilidir. Bu durum, cezaların caydırıcı etkisinin ortadan kalkmasına yol açmakta ve kadına yönelik şiddet olaylarının cezasız kalmasına neden olmaktadır. Sonuç olarak, kamuoyunda kadına karşı işlenen suçlarda bir "cezasızlık" algısı ortaya çıkmaktadır. Sorunun çözümü, yalnızca belli suçlar ya da yaptırımlar üzerinde değişiklik yapmak değil; infaz düzenlemeleri ve ceza erteleme uygulamalarının, kadına yönelik şiddet suçlarına uygulanmasını engellemeye yönelik olmalıdır.

Hukuki yaptırımların yanı sıra, toplumun şiddet algısını değiştirecek eğitim programlarının oluşturulması, medya ve internet üzerinde kadına yönelik metalaştırma ve şiddet içerikli faaliyetlerin denetlenip engellenmesi de sorunun çözümünde oldukça önemlidir. Bu tür önlemler alınmadıkça, toplumsal iyileşme beklemek gerçekçi olmayacaktır. Güçlü yaptırımların bulunmadığı toplumlarda, kadınlar ve çocuklar şiddet ve cinsel istismara maruz

kalmaya devam edecek, bu da onları sosyal destekten yoksun bırakarak suç örgütlerinin ve insan ticaretinin kurbanı haline getirecektir. Sonuç olarak, aile yapısı daha da zayıflayacak ve güvenli, huzurlu bir nesil yetiştirme işlevi yerine, şiddetin neden olduğu yıpranmayla karşı karşıya kalınacaktır.

Dünya Sağlık Örgütü tarafından yapılan çalışmaya göre; cinayetlerin %85'i, tecavüz ve şiddet olaylarının %50'si, trafik kazalarının %60'ı ve kadına şiddet olaylarının %70'i alkollüken işlenmektedir. Alkol, kumar, uyuşturucu kullanımı gibi bağımlılıkların, şiddetin yaygınlaşmasında ciddi bir rol oynadığı yapılan çalışmalarla ve sonuç raporları ile görülmekte, aynı şekilde ekonomik sıkıntılar da aile içi çatışmaları artırmaktadır. Şiddet olaylarının önlenmesi için bu risk faktörlerine yönelik etkin ve kapsamlı önleyici çalışmalar yapılmalı, gerekli eğitimler verilerek toplumsal farkındalık artırılmalıdır.

Kadına yönelik şiddetin önlenmesi için önleyici tedbirlerin hayata geçirilmesi ve toplumu oluşturan her kesimin bu konuda bilinçlendirilmesi amacıyla yapılacak araştırma, şiddetin kaynaklarına inerek kalıcı çözümler üretilmesini sağlayacaktır. Bu önerge ile hem şiddetin semptomlarına hem de bu semptomları doğuran nedenlere odaklanılacak; böylece etkin ve kalıcı çözümler üretilmesi hedeflenecektir.

Bu çerçevede, Türkiye'de kadına yönelik şiddetin sebeplerine odaklanmak ve bu sebepleri ortadan kaldırmaya yönelik kapsamlı çalışmalar yürütmek, önlemeye yönelik risk faktörlerinin tespit etmek ve önleyici tedbirlerin geliştirilmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılması hususunda gereğini saygılarımla arz ederim.